

svoje promišljaje, opaze da su daleko daleko od svojih bližnjih i mukom mučec život proborave, te u grob legnu srditi, što jih nezahvalan Izrajl nije razumio.

I takovi su nam ljudi na slavu, ako jih imamo; i s njimi ćemo se ponositi, ali samo da možemo svetu pokazati, kako su krepki mozgovi, kako je jaka duša slovinska!

Ali prava korist nam je od onih, koji prosvjetili se lučju nauke, koliko jim je sreća dala, gledaju svim silama, da ono u puk pretote, da puk istinu spožna. Tako je činio čovjek, koga se onaj dan slavi sedamdesetogodišnjem.

Naša braća u Kranjskoj i bližnjih zemljah bijahu pod Niemci u svemu i svacem. Domaci jezik bio je zaboravljen i tko je hotio komad hlijeba, morao se je ponjemelii u misli, u govoru, u činu.

"Novice" Janeza Bleiweisa, koje svi dobro poznamo, kao djevojačka duša kucnuće na svacija vrata, nudeći bogate miloće: luč nauke neukim, i to u narodnom u pučkom jeziku. Jezik je puku omilio kao svetinja zaboravljena, jer mu je u dušu govorio; stalo se je napredovati. I seljak i zauatnik nalazili su u domaćoj knjizi duševine hrane i pouke za bolji život telesni. Svećenici bili su uz Bleiweisa prvi pomagači, jer je i to djelo bilo od vinogradnog gospodnjeg.

Citaonice dadeće sastanke i odjeknuće domaćom pjesmom, društva štampahu dobre knjige, na biralistih biralose u sabore domaće ljude. Oče Bleiweis bio je svagdje prvi; ime otca narodova, kojim su mu neki podrugivali, on je zaslužio u podpunoj mjeri, ter tim imenom će mu se i protivnici morat po-kloniti onoga veselog dana.

I ove godine starac kakov je, javio se je u saboru i holio da se spravi pismo na cesara, neka bi u svoje svjete uezio ljude, koji će jednako raditi za sve narode carstva.

Malen puk Slovenski danas na statine tisuća čita knjige u svojem jeziku. Jezik, koga je Bleiweis uz dobre pomoćnike uskrisio, da se za korak napred pomakne, bit će ovaj isti, kojim pišemo mi — bit će čitak hrvatski. Bleiweis je zametnuo našu jedinstvenu u jeziku; od onda se i naši misli ujedinjuju, sve drugo doći će vremenom.

Gовори писмо „danah godinah našili u svem ima do sedamdeset, a u jačega do osamdeset, i sam je evitet njihov muka i nevolja“. Muka i nevolja i trpež možda, koj si za svoga veka, plemeniti stare, podnosio sve je urođilo neveneviećem na polju narodnjem.

Tko se je prvi podigao, da narod otine od tudjinske struje? tko je u div-

nih onih stranah spominjao braću Hrvate, u nevolji pomoćnike? tko je dao simbol jedinstvu u dobi najvećega uzbijta na rođnjega, kad su zabanili Jelačića? Tko je kasnije muzevnije od tebe snosio plodove gorkih prevarah, nego Ti Bleiweis i "Novice" Tvoje?

Zato ti evo mi Hrvati od jadranskog zala s obljubljenim pismem dovikujemo: Stup Ti do neba živa, a nedaj nam Te Bože dočuti mrtva!

BRATOVŠĆINA HRVATSKE LJUDI U ISTRI.

Pišu nam iz Kastva:

Glavna skupština Bratovšćine hrvatskih ljudi u Istri držala se je dne 7. oktobra u Kastvu, posto se ona na 23. septembra obdržavati nije mogla, radi nedovoljna broja nadoslih članova.

Predsjednik prečestni g. Vjekoslav Vlah otvorio skupštinu pozdravivši saku-pljene članove, te izrazi ujedno svoju zadost, sto je i letos na prvi poziv došlo premašio članova na skupštinu, pa se zato ova danas kao izvanredna savazati moralu. Zatim izvjesti društveni tajnik g. Ernest Jelušić o stanju društva u obecu a napose o djelovanju odbora. On reče po prilicit: I ove me godine nuda prevarila. Reko sam prošle godine, da povjerenici malo rade, članovi slabno plaćaju, društvo slabno napreduje. I ove godine nismo bili sretniji. Povjerenici ohladnili, broj članova se umanjio. Ovim načinom, će se Bratovšćini kasno svoje svrhe dočepati, kasno 5000 fl. sakupiti. Nu ima i uzroku žasto nena-

predajući, kako bi želili. Puk godinice osiromašuju, nesnaže ni najpotrebnijega; a opet je uzrok, što je presveti biskup Dobrila utemeljio drugo društvo, bratovšćinu svete obitelji, kojoj je isti plemeniti cilj, da utemelji konvikt za siromašne učenike. Siguran sam, da će mnogi kmet radje podupirati ono, nego naše društvo. Nu jedno i drugo je naše, zato moramo jedno i drugo podupirati, jer jin je ista plemenita svrha: pomoći siromašnom kinetu, svrha jin je iz kmetske kolibe izuzeti popa, činovnika i. t. d.

Društvo mogu najviše pomoći revni povjerenici. Poslali su se povjerenikom izkazi članova, nu dosad se jih malo oglasilo. Bilo do konca godine bolje!!

Društvo je ipak nekoliko napredovalo, a tomu pripomoglo Dr. Dinko Vitezić, koji je društvo poslao dne 4. ožujka o. g. deržavnu obveznicu nominalne vrijednosti 100 fl. sa dotičnimi kuponi, da se doda glavnici; i predsjednik društva sv. Jerolima Tomo

Gajdek kanonik, koji svake godine za gudišnje skupštine spomenec članovom Bratovšćinu te lijevu sabranu svotu društva pošalje. (Skupština popratila Živili.) Što se nebi mogli u raznih sastancih sabirati i maleni darovi Bratovšćini? Zrno do zrna pogaća. Nu neima odvažnosti, a oviše obzira ljudskoga. Obzirajmo se za onim čim možemo narodu koristiti.

Prije nego predjem na rad odborov, valju mi spomenuti kako se odbor konstituirao. Podpredsednikom bi izabran G. Matija Brusić, tajnikom Ernest Jelušić i blagajnikom Antun Puž. Odbor se sastao samo dva put. U prvoj sjednici je odlučio otvoriti natječaj za podpore. U drugoj je podielio, podpore. Za

podpore molilo je 16 učenika i to 1. pravnik, 8 gimnazijalaca i 7 učiteljskih pripravnika. Odbor se nije nadao tolikim prošnjem, nu nevolja i slaba ljetna bijaše tomu uzrok. Podpore je dobilo 14 moliteljih, te bila raspoređeno 260 f. i to pravniku 35 f. gimnazijalcem po 20 f. a učiteljskim pripravnikom po 15 f. Svete se poslale dotičnim ravnateljstvom, koja su i namire poslala.

Kao prošle godine tako je i ove preč predsjednik društva sv. Jerolima pozvao odbor, da mu pošalje izvještje o napredku i djelovanju Bratovšćine, što se učinilo, te tko želi može citati u Danici za g. 1879.

Poslje tajnikova izvješća pokaza i razlozi društveni blagajnik g. Anton Puž novčano stanje bratovšćine. Po njem doznamo koliko je unislo u svemu ove godine, i koliko je prerasla imovina bratovšćine.

Na predlog predsjednikov prešlo se k izboru cenzuralnoga odbora, te budu izabrani g. Mir. Grosman, g. Jos. Glavac učitelji i g. Jos. Stefan občinski pisar u Kastvu.

Cenzurni odbor od prošle godine podao je izvješće, da su računi pregledani i u redu pronađeni. Skupština primi na znanje i odboru dade abso-lutorij.

S obzirom, što se evo već drugu godinu ponavlja, da se k glavnoj skupštini nesabere dovoljan broj članova predlaže g. Er. Jelušić u ime odbora, da bi se §. 17 društvenih pravila promjenio tako, da ne budu potrebne, da se sabere 30 članova nego 15, da bude mogla skupština odlučivati. Skupština prista na taj predlog, a sad je na odboru, da izbodi od više oblašti tu promjenju pravila.

Član Matko Laginja predlaže, da bi se odbor obratio pismeno na nekoje znamenitije rodoljubne po Hrvatskoj za novčanu pripomoći i na nekoja domoljubna društva u svrhu, da bi u korist ovoga našega društva priredila zabave.

— Novaro troja je kušnja svršena! Bog te je bio kaznio, što nisi bio poljubcem jednomu okrivenomu oprostiti, sada te naplačuje što si oprostio zlikovcu; sve blago, koje si po tvrdu srcu bio izgubio, dobio si natrag ljubavju. Pogledaj dakle i posluhi, jer ćeš čuti, što govori ovaj žamor zornaljski i nobeski:

Pustinjak, koj je poslušao glas kao onemljen, podiže onda glavu. Štabla, od zlino ogoljena, bijahu prozelenila, potoci smrznuti bijahu potekli, ptice pjevaru u grmlju na crviju, a tamu više na nebuh vidjahu se andoli, gdje ulaze i silaze po ljestvi. Jakovovo, herubimi gdje idu nad oblaka, arhangelji gdje križaju mačevi, a svetci gdje pjevaru nebeske pjesni:

A svi ti glasovi sačinjavu jedan glas, od koga se ove riči čušo: Ljubite jedan drugoga! Onda Novar trešuu čelom o zelenom travu i zavapi:

— Hvala ti, moj Bože! i budi blagoslovjen; jedva danas pojudio sam veliki zakon jednom grešniku?

Hoću, prihvati Novar, i bože daj blagosloviti ti bio! To rešo, nagnu se nad gusara, poljubi ga na znamenje mira i gusar umre.

Isti čas jedan glas, koji odmjevava po zraku, govorio je ove reči:

To se je primilo i odbor umolio da izvrši.

Po tom se prešlo k izboru odbora sa nastajuću godinu.

Skupština jednoglasno odobri do-sadanji odbor te ostaje dakle:

Prečestni g. Vjekoslav Vlah dekan i župnik u Kastvu predsjednik a odbornici: Veleštoni g. Matija Brusić finan-cialni ravnatelj na Rici.

Velec g. Ernest Jelušić naduči-tej u Kastvu

veleč g. Josip Jane kurat u Rukaveu

veleč g. Juraj Premuda kurat u sv. Mateju

veleč. Vinko Zamlić kapelan u Opatiji

veleč g. Anton Puž duh. pomoćnik u Kastvu.

Gospodarstvo Bratovšćine.

Imovina:

Državne obveznice	f. 350.—
Privatna zdužnica	100.—
Gotovina u Štredionici	1815.—
Nedjeljni kamati do 30/6 t. g. .	253.15
Tržbina od kolednara	11.28
Gotovina u blagajniku do 31/6/78. .	208.99
Vrednost pečata i knjigah	37.—
	f. 2775.42

Dohodci i troškovi g. 1878.

Dohodak.

a) interesi od Štredionice do 30/6 t. g.	f. 253.—
b) prinosi u kapital i članovina	451.35

f. 704.50

Trošak.

a) podpore	f. 260.—
b) postarina i papiri	12.39 . . . . . 272.39

Priраст t. 432.11

NB. Priраст je još veći, jer, kako je vidjeti, interesi su računani samo do polovice tek. godine.

DOPISI.

Boljus 13. oktobra.

Slijedeću adresu podpisate i predasate ces. kralj. Kapitanatu pazinskom mnogi občinari političke občine Boljuna sa mnogo čestnim župnicima Boljuna, Paža, Vranje i Šušnjevice

Brauvisiti Vladaru!

Uđostojte se primiti naša iskrena i svesrdna čestitanja, što Vam ih salju izpod Učke prigodom Vašeg Slavnog imendana vjerni stanovnici občine Bojunske.

Veličanstvo!

Sveta i nepokolebita čuvstva ljubavi i odanosti gojiti ćemo vazduh kao i dosada u naših srdečih prama Vam i Vasoj Svetoj obitelji; čuvstva što ih naslijedimo od naših djedova. Kao oni, drugo neželimo, nego živjeti i umrijeti pod obranom otčinske skrbi Absburške kuce.

Veličanstvo!

Dobri Bog pozivio Vas i sve vase narode dugo sreći i zadovoljstvu!

Pod okriljem Božjim sve više ciao i jačao Slavni austrijski Dom!

U Boljunu 4 listopada 1878.

**

Kazat će vam kako naše Škole. 1. Ovdešnja učionica u Boljunu. Djeca su se bolje učila u ovom prošastom školskom ljetu, nego prvi ljetanj, jer u materinskom jeziku. Sada se vidi, da Hrvatska djeca nemogu čudesna činiti, kao ni drugih narodnih djeca, ako se uče u tujem jeziku.

2. U Šušnjevici se djeca dobro uče hrvatski premda kod kuće govore najviše tako zvani Vlaski (rumunski) jezik.

3. Na Vranji se je otvorila po-moćna škola u mjesecu februaru t. g. Po duši moram poхvaliti mnogo čestnog

playčicah kožom obšivenih napadabu na ladje, što bi isla uz vodu ili niz vodu napušnjene skupociatom trgovinom. Jednog voćera, kad je postignut brzim korakom hodo, da do vode dodje, zadje na jednu ravancu gdje sjedjaju četiri ta gusara okolo ognja, na kom je trstje gorilo. Kad ga zagledaš, potekli su do njega, te ga očekuli da ognja, da ga optine. Uzeša mu vunce, knjigu, pojas, odio, i videš da drugo ništa neima, svječanu, dali bi ga pustili. Ali naj stariji medju njima, po imenu Toderik, povice: Neputujte ga! bit će nam za veslača.

Tako je svezalo Novara trojim verugama, jednimi za noge, drugim za ruke, trećim za život, i eto ga sučinja Četvoricu gusara. Morao jih je hranu pripraviti, oružje brusiti, ladju nastojati i voziti, a nikada drugu plaće, nego udarce i proklinjanje. Nada sve se je Toderik kazivao nesmiljen, jer on bijaš zajedno okruštan i saljvi, te bi bez prestanka pustinjaka pitao, što mu je bolje, da je njegov bog moguć?

Jednog dana ta četiri gusara napadoše na jednu ladju, što je isla iza Samu-vodu i u koj se nadahu nači bogate trgovine; ali se je dogodilo, da je ta ladja prevozila četu strijelac. Strielci obasnuše gusare strijelama kao oblakom, tako da su trojici ubili, a četvrtomu, koj bijaše Toderik, probila je strelica jednu prsu.

Novar okrenu onda ladju pram obali i domože se kraju. Sad je bio sloboden i mogao je lastno pobjeći, ali je čutio, da ga je obuzelo neko srećno smilovanje za one, koji su ga činili toliko trpliti. Zakopao je ona tri mrtva, zatim se približio k Toderiku. Toderik, sudeć po sebi, da je pustinjak nesmiljen, pomisli da je došao osvetiti se, te mu reče:

— Ubij me brzo, da netrpim mnogo. Al mu Novar odgovori:

Nedaj Božu, da ti se na životu ogrešim, ja ti ga pače svojim odkupio!

Gusar se čudom zađudi i milo mu bijaše.

— Toga ne može nitko više učiniti, reče on, jer ja već čutim smrtru mrljanu, što mi krecu poteze. Ako je istina, da me ljubiš, premda sam te činio toliko jada jadovati, podaj mi kapljnu vode, da žduju ugasm.

Novar pohiti do najbližnjega vrela, te ranjeniku donese vodu. Ranjenik je pio i gledao u pustinjaku, te mu govorio: Ti si dobar bio meni, koj bijaš zlodest, ali bili htio još više mi učiniti, pak dati poljubac od proštenja jednom grešniku?

Hoću, prihvati Novar, i bože daj blagoslovjeni ti bio! To rešo, nagnu se nad gusara, poljubi ga na znamenje mira i gusar umre.

Isti čas jedan glas, koji odmjevava po zraku, govorio je ove reči:

CCIO

g. plovana Pukulića, koji drži ovu školu. U to malo vrieme je dobro podučio djecu čitat i pisati, da je veselje.

4. Sad se radit za školu na Pazu. Dne 20. prošlog septembra je bila komisija za školu na Pazu i se odlučilo, da se imaju djeca učiti hrvatski. Na tu komisiju došao je od strane kapitanata začastni Namjesnik Grof Goess i gospodin školski nadzornik Križnić. Među drugim zapitao je rečeni plemić u kojem jeziku se imaju djeca učiti? od dolične strane bi odgovoreno da hrvatski, jer da su svi hrvati. Nekakov glas se čuje, da bi bolje Talijanski, ali je preslab bio.

Kastav, 28. oktobra.

Danas u jutro dodje k nam Dr. Petris kotarski kapešni sa novim nasim ces. kralj. povjerenikom Simčićem (dosad komisarom u Krku). Javio je još u subotu glavaru, da će doći ponedjeljak s nekakvim dekretom od vlade, te da se za onaj dan sazovu konsiljeri.

Uzroci, rad kojih se odstavlja glavar i razpušta občinsko zastupstvo jesu: Nevaljala liste izborničke, (!!) slaba administracija, i nemarnost obč. zastupstva. Od danas fungira već Simčić. Pred savjetnicima predana mu oprava.

Kako je bas da sada doslo do toga komisarenja, kad bismo imali birati novo zastupstvo, upravo nam je nerazumljivo. Medjutim kad doznam stogod pobliže, javili su. A bog zna, kako će se Trst i Poreč pogoditi. Nije vrag, da čemo da komisara imati.

Pogled po svetu.

U Trstu 30. listopada 1878.

U politici je veoma tezka stvar neprevariti se te pogoditi, što je u njoj istina sto li neistina, bilo kad ju tjeran na svoju ruku, bilo kad ju motris u tudjih rukuh. Tu treba znati i jasno pojmiti sto i sto stvari, koje ako se i uče iz knjigah, nemogu se ipak svesti do jedinstva nego u veoma izkušnjoj i bladnoj glavi. Zato i jest velikih političara toli malo na svetu. Tako se je u ovo petnaest danah dogodilo i u nas i u ostalom svetu kojesta, što je malo iko predvidjao. Nisu to bog zna kako velike stvari, ali su ipak znatna kolea u verigi, po kojoj se razvija sadašnja poviest sveta.

Tko bi na primjer bio pouzdano rekao, kad se je dne 20. otvarao ugarski a 22. bečki parlament, da će tamo odstupajuće ministarstvo ukrotiti ugarske zastupnike, a ovdje naše da će sa svojimi imati trista jahad radi zaposjednuće Bosne i Hercegovine? Pa se ipak tako dogodilo. Magjari, koji kao da su bili nakanili svjet popaliti, ako se vajnska politika nebude tjerala po njihovoj ēudi, umirše se i slegose na jedan jedini govor ministra Tisze; a u našem parlamentu još sve buči i grmi radi samovoljne tobože vajnske politike Andrišy-eve, koje u Beču nemogu nikako prougtati. U Budim-Pesli bijaše dosta reci, da Andrišy-eva politika stalnim zaposjednućem Bosne smiera na zator slavenstva, pak odlanu svakomu srdeu; a u Beču nepodje to za rukom sasvim protivnom tvrdjom, da će se naime Bosna i Hercegovina poslje nekog vremena opet vratiću svojemu prvašnjemu gospodaru. S toga u Budim-Pesli kao da će Tisza ostati na svojem mjestu, a u Beču ne samo da se je staro ministarstvo sasvim rasulo, nego ni bivši mu član Depretis nemože nikako da uspije sastaviti novo. Uzrok je tomu ili, što su Magjari povjerljiviji ljudi, ili što su donjuhali nešto i gorega; a naši il sto već njeveruju nikomu, il što su naumili tjerati mak na konac. I gle, to

se sve dogadja radi našega u državi plemena, kojemu i Magjari rade o glavi tako očito; da već toga nemare ni prikrivati kojekavijni izhtrenimi riečmi, kao što je to običaj u političarima. Jednim i drugim smo mi Slaveni tru u peti, pa gdje vide, da bi nam što moglo ikada il kolikor koristiti, tomu se već iz daleka protive, kao svojoj najvećoj sobstvenoj nesreći. Uz takvu zviersku ēud tih dviuh gospodujućih narodova, kad nebi bilo sjajne vladajuće kuće u koju Slaveni postavljaju svoje neograničeno usanje, bili bi već odklani prisljeni izvesti na čisto pojam novovjecke kršćanske države.

To rekavši, netreba nam ni spominjati kojekavijih adresal, što se i u Beču i u Budim-Pesli spremaju na Krunu sve u smislu, da osujele njezine blage napramu nam namjere. Dostl budi rečeno, da Magjari neće ni da uvjeroje hrvatskih kraljevinskih poslanika jedino zato, jer da su izjavili kao Šio su i morali, da će oni glasovati proti svakoj adresi, koja se gleda Bosne i Hertegovine nebude slagala sa adresom hrvatskog kraljevinskog sabora. Ali tomu da je još jedan uzrok, a možebit još i važniji, a toj da jest, što hrvatski sabor, pratec u Peslu pismen svoje poslanike, zove ugarski parlament skupnim parlamentom zemalja slike Stjepanove krome, na što se magjarski centralisti, kao tobože na nekakvu neizvrsnu novost, jeze iz sve svoje vladohlepne magjarske duše.

Imali bi još spomenuti našu braću Čehe, o kojih bljasno rekli, da su nau-mili stupiti i u skupni bečki parlament. Nu o toj stvari sto dosad znamo jest, da je Vladislav Riger, vodja česke narodne stranke, bivši proslih danah u Beču, govorio sa raznim političkim prvaci te se osvjeđorio, da još nisu dozrenule okolnosti, u kojih će moći pomagati i Česi graditi skupnu državu, a bez uštresa svoje kraljevine. To nam je ţao, ali se nadamo, da će te okolnosti na skoro dozreneti.

Iz Bosne i Hertegovine neljamo javiti drugo, nego da već tamo preko dvadeset danah krv nelete, pa da su se nekoji odili vojske potvrdi već i kući vraćati. Ustjad ēesa bijahu porazdeljena među vojsku mnogobrojnu odličja, a Car je povrh toga pisao i razna zahtivalna pisma na sve kolike državljane kao i na pojedina odličja lica, koja su sudjelovala kod zaposjednutia onih zemalja, kakono na vrhovnog zapovjednika Filipović i dalmatinskog namjesnika generala Rodića, iz kojih se vidi, na koji način uvažuje Kruna taj najnoviji po našu vojsku i po našu državu slavni dogadjaj. To je predvremenim odgovor onim, koji bi i sad htjeli, da se one krasne pokrajine ostave i nadalje svojim četverostoljeljnim thaciteljem.

Kao što nisu u našoj nutarnjoj, isto tako nisu nekoje stvari isle po nadgajanju političara ni u politici ostalog sveta. Tako se govorilo, da su se Rusi i Turci medju sobom sporazunili i dogovorili, a sad toliko što nije medju njima opeta buknuo rat, a na proljeće veli se, da neće proći nikako bez njega. Ruski da je naumila razgratiti berlinski ugovor mira, čemu se Turska, uprta na Englesku, dakako iz petnih žilah opire, pa s toga se i medju Ruskom i Engleskom uže do kraja napelo ne samo u Aziji, nego opet i u Europi.. Radi toga Ruska popravlja sve bugarske tvrdjave i salje preko Balkana novu silnu vojsku, koja kao da neće odalje, dokle se konačno neriješi ogromno izločeno pitanje. Ustjad tih dogadjajah digli se i zabilanski Bugari u Rumeliji i Kaledoniji, pak oružjem u ruci traže, da se upozvati njihova stara kraljevina zajedno sa Tracijom ča do samih zidina carigradskih. Kažu da jih ima već na okupu od 15 do 20 hiljada ljudi,

dobro oružanih sa puškama i topovima. A veli se, da neće mirovati ni Grčka, ostavljava na ejetilu od Engleske. Čulo se i o nekakvu savezu med Grčkom i Srbijom, kojemu bi mogla pristupiti i Crnogora. Englez i Francezi kao da misle zagospodariti Egiptom, čemu da se protive Italija i Austrija. Čuje se i to, da će u budućem razvituču izločnog pitanju stojati uzporeda ne samo Engleska i Franceska, nego uza nje i Austrija, dakako proti Rusiji i njezinu saveznici Njemačkoj. Ali to su tekavgovorkanja. Radi dogadjajah, što se spremaju u Europi, Engleska da neće za sada vojevati u Aziji, pa se to drži za izliku, kojoni isče Engleska da prikrije svoju bojazan. Talijanski parlament da će se otvoriti 20. novembra, a do skora da se ina otvoriti i francska narodna skupština. U Španjolskoj su pucali na mladoga kralja Alfonso, al ga po sreći nisu pogodili. Njemački zakoni proti socialistima nahode se već u najbujnijoj porabi. Stari car Vilim da će opet uzeti vladu u vlastite ruke.

Franina i Jurina.

Fr. Juro! zaš kada god tuliko punti va Sloga fal?

Ju. Zaš so na redko štinpa, pak da i opravljenci pozabu, i zadnji čas moraju sve dolat!

Fr. Znaš, da bi lepo bilo, da nam svaku nedelju Sloga prihaja; on put bi sigurno i više punti nitro bilo.

Ju. A na! Da ti poveći slože svaki nekoliko, moglo bi se i to storit.

Fr. Ali kakove imam za drugi put, Jure moj!

Ju. I ja jih imam Franino, da će sve ki god kihnut!

Sredstvo proti kupusjakom (gusenicama).

Kupus počevo bujno napredovati po ovih predjeljih, ali nadoso naprijedolj — kupusjak, gusonica, te naši osuđio sastru naši liepu nadu, jer jo ne u nekoj mjestu ova slavno i dobro obično svinču kupus uništiti.

S toga ti evo, oridni potpoljelje, sredstvo, koj su na već i ja mnogo put pokusio i ujutru sa dobrim uspjehom, nazime:

Polj posadjuje slojovo sa vodom kišicom, koj si pridodao nešto zelenje galice, koja se dobije skoro u svakoj pravoj i poštenoj likvarini: Posij po stogu po gajkoj struk komoplja pa čas punih opaziti, da gusonica od onakog mirisa bježe.

Ju sam ovo sredstvo već više puti pokusio na praporu nekog unuog vrtljara, pa sam izkusio sru ono, što gori rekob t. j. da je bježe gusonica od mirisa komoplja.

Osim toga troba martjivo obilnijosti mjesto, gdje jo kupus posadjuje, to opazis li na kupusovu lišcu jaja da leptira kupusjak, otkidaj isto lišće, dočim jaja dobro izgazi, da so fuko u prvom početku zatare zanutak.

Deder, braćo poljedjeti, latite se posla, jer bez muke nista vo imu a gospodarstvu.

Ljepo molim, da ovo sredstvo proti kupusnjaku sru naše novine razglasu.

Druš mjeseca rujna 1878.

N. Vežić.

Knjizične vesti.

Hrvatski dom. Zahvalnik hrvatske omiljene, što ga već eva treću godinu izdaje hrvatsko dječko društvo „Hrvatski dom“ u Zagrebu, izlasi je prešli danah. Ljepa ova knjiga, koja se prodaje u knjižari Mučnjak i Šenftlebenovoj u Zagrebu, imade 250 stranah, i sloji samo 1 kor. 20 noč. Preporučamo ju što većim svim i svuda!

X

Kratak sveobči zemljopis. Za mlađe narodne učionice sastavio Vjenceslav Zahaj Matrik. Osmo izdanje. U Zagrebu 1878. Nakladom knjižare Mučnjaka i Šenftlebenova. U Cimini str. 30. Cima 35 nov.

X

Izpravak. U 19. broju Naša Sloga od

Ružice. Najnovija sbirka rado pjevanih hrvatskih pjesama — posvećena narodu hrvatskom. U Zagrebu. 1879. Nakladom knjižare Mučnjaka Šenftlebenova. Str. 91 u 16 listi. Cima 20 nov.

X

Ogled rječnika hrvatskoga ili srpskoga jezika, izdati jugoslavenska akademija, uredio Gjuro Jančić. Upravo izlasi, i stoji 1 f. taj prvi svezak. X

Nova pjesmarica ili sbirka najobičnijih pjesme, koje običaju djeca pučkih školah pjevati u crkvi i u školi. U Zagrebu. 1879. Nakladom knjižare Mučnjaka i Šenftlebenova. U žepu formatu str. 138. Cima 20 nov.

X

Sbirka crkvenih pjesama za školsku mladže. Sastavio svećenik zagrebčke nadbiskupije. U Zagrebu 1878. Nakladom knjižare Mučnjaka i Šenftlebenova. U žepu formatu str. 76. Cima 12 nov.

X

Hrvatski narodni odvjetnik ili savjetni priručnik, što ga izlazi naš g. Ivan Jurčić iz Krka, izlasi je u svojem 13. svezku, a doskora bit će cijelo djetlo gotovo.

Različite vesti.

Promjene u trčansko-koparskoj biskupiji. C. g. Franjo Bušković, žup. uprav. u Trževi, je imenovan za župnika u istom mjestu. — M. ē. g. Ivan Grubis, do sad župnik u Krkavčilj, je imenovan za župnika u S. Križu. — C. g. Jakov Ladavac, do sad dub. pomoć. u Beršćeu, ide za župu. uprav. u Krkavce. — C. g. Andrija Mikša, dub. pomoć. u Operliju, ide za svetokarinčića kapelana Pićan. — C. g. Marko Andolsek, do sad kapelan u Pregurju, je imenovan za župu. uprav. u Munah. — C. g. Ivan Mahnić, do sad kapelan u Staradi, ide za kapelana u Pregurje.

Preč. g. Dr. Ivan Glavina, novoimenovan biskup porečko-pulski, posrećen u Gorici dne 6. oktobra, uz pratnju svojih značača i prijatelja, odveo se iz Trsta u Poreč prošla subote parobrodom „Pelagosa“, stavljenom mu u tu svrhu na poslužbu od Nadbiskupštva, to bješće liepe dočekan, a sutra da svećano uveden u svoja duševna i vremena prava. Evo hrvatske, što ju o toj svetostnosti dobiti iz Poreča „Triester Zeitung“ od 28. Istronizacija novoimenovanog biskupa porečko-pulskoga, Dr. Ivana Glavine, obavila se juče na najsrdačnijim način i u najboljem redu. U 9 sati služila se svečana služba Božja dubkom punoj podržnjoj crkvi u prisustvu svih oblasti; za taj je sludio svećani protokol svegakolikoga pučanstva gradskog i sećnjakog. Pri ulazu u grad u bogato ukraćenu žadornu, govorio je nadbiskup, svećano slovo, na kojemu mu biskup odvratio. Po crkvenoj svetosti sledilo je uvedenje u vremena prava kroz vladinu povjereniku, svećeniku načelnikučtvu Dalmosta. Na gostu bijahu pozvani prvi lice svih oblasti. Uz najžljivo učešće svih prisutnih biskup Glavina napi u zdravlje njeg. veličanstva Cara i nj. vetrostii Pape; pokrajinski kapetan u zdravlje biskupa; vladin povjerenik, svećenik Dalmosta, u zdravlje svećenika načelnika; načelnik napi u ime srdačna sporazumka. Na večer pokazalo se biskup Dr. Glavina u Kazini, gdje ga je jučekao sva koliko društvo. Svećenost se dokončala razvjetom grada i paljenjem krešovati uz obču veselje.

U Opatiji pred mjesec danah sastalo se nekoliko djevojaka na dogovor, te se stale sakupljati darove za ranjenike naše bratre vojnike u Bosni i Hercegovini. U jedan dan sakupljeno je 200 funtah obrabljenog platna. — Ovaj plameni čin sam se sobom hvati. Mi ga spominjamo ako i kasno na slavu Opatiji i dićnim Opatijkom. Živilje!

Počarske vesti. C. k. pošta počela je primati za vojnike, boravće u Bosni i Hercegovini, zamolice, koje neprešu 5 kilograma težine, a plaćat će so toliko poštarine, kao da su oni za Bosnu određeni u Brod, a oni za Hercegovinu u Imotsko.

Izpravak. U 19. broju Naša Sloga od 1. oktobra u različitim vesti, mjesto Fran., citaj: Šime Mandić iz Boljuna.

